

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
ZAVOD ZA IZGRADNJU KANTONA SARAJEVO**

**P R A V I L N I K
O ZAŠTITI OD POŽARA**

Sarajevo, januar 2022. godine

Na osnovu člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09) , člana 36. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/20) i člana 60. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05), uz pribavljeno mišljenje Sindikalne organizacije od 19.01.2022. godine (broj: SO-02/22), direktor Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo *donosi*:

P R A V I L N I K O ZAŠTITI OD POŽARA

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se mjere i poslovi zaštite od požara, te dužnosti svih zaposlenih lica, u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima, planovima zaštite od požara i drugim odlukama nadležnih federalnih organa i kantonalnih organa , a u vezi s provedbom i unapređenjem zaštite od požara u svrhu zaštite života ljudi i imovine u Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Zavod).

Član 2.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji normativne, upravne, organizaciono-tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se preduzimaju u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja i gašenja, te spasavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom u Zavodu.

Član 3.

Zaštita od požara je sastavni dio organizacije i procesa rada, te se ostvaruje i unapređuje uporedo sa organizacijom i provođenjem procesa rada.

Član 4.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na :

- a) državne službenike i namještenike Zavoda (u daljem tekstu: zaposleno lice),
- b) lica na stručnom osposobljavanju u Zavodu;
- c) lica koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju,
- d) učenici i studenti na praktičnoj nastavi,
- h) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat.

Član 5.

Upislenici drugih pravnih lica dok rade u prostorijama i objektima Zavoda dužni su pridržavati se općih propisa o zaštiti od požara te pravila pravnih lica kojima pripadaju, ukoliko ta pravila nisu u suprotnosti s odredbama ovog Pravilnika.

Samostalni obrtnici i uposlenici koje oni zapošljavaju za vrijeme rada u Zavodu dužni su pridržavati se općih propisa o zaštiti od požara i odredaba ovog Pravilnika.

Član 6.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- način organiziranja i ostvarivanja zaštite od požara,
- mjere za provođenje i unapređenje zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara,

- način upoznavanja zaposlenih lica sa opasnostima od požara na radnom mjestu, prilikom prijema i raspoređivanja tih lica na radno mjesto, kao i prilikom premještanja sa jednog na drugo radno mjesto;
- određuju dužnosti i odgovornosti svih zaposlenih lica u provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- određuju dužnosti i odgovornosti svih zaposlenih lica u provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- određuje zaposleno lice koje će biti zaduženo da se stara o provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih ovim pravilnikom, s tim da to lice bude posebno stručno osposobljeno za uspješno obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara;
- utvrditi sadržaj i način donošenja svog plana zaštite od požara i način provođenja tog plana;
- uređuje način vršenja unutarnje kontrole provođenja predviđenih mjera zaštite od požara i način vođenja evidencije o provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- određuje mjesto i prostore u kojima mora biti zabrana proizvodnje, korištenje i prenošenje otvorene vatre;
- utvrđuju dužnosti i način ponašanja zaposlenih lica u slučaju pojave požara;
- određuje disciplinsku odgovornost za zaposlena lica zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 7.

Zavod je dužan upoznati sve zaposlene sa ovim pravilnikom te provoditi stručnu obuku i osposobljavanje za zaštitu od požara na način predviđen u članu 128. Zakona o zaštiti na radu.

II- NAČIN ORGANIZIRANJA I OSTVARIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 8.

Zaštita od požara se organizira i provodi u objektima i postrojenjima Zavoda, u skladu sa zakonom i planom zaštite od požara kojim su utvrđene obaveze Zavoda, i to u:

- a) objekat u ulici Kaptol 3 u Sarajevu
- b) objekat u ulici Branilaca Sarajec 3 u Sarajevu

III – OBAVEZE DIREKTORA, RUKOVODNIH RADNIKA I DRUGIH UPOSLENIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 9.

Direktor Zavoda ovlašten je i obavezan da na području zaštite od požara:

- osigurava organizaciju i provođenje mjera zaštite od požara,
- provodi mjere zaštite od požara što ih nalože organi federalne i kantonalne uprave nadležni za poslove zaštite od požara,
- utvrđuje troškove za provođenje mjera zaštite od požara u finansijskom planu,
- povjerava obavljanje poslova zaštite od požara licu koje ima propisanu stručnu spremu,
- donosi program obrazovanja i uvježbavanja zaposlenika za zaštitu od požara,
- pokreće postupak zbog povrede dužnosti iz ovog Pravilnika.

Član 10.

Rukovodeći radnici i drugi državni službenici i namještenici Zavoda dužni su:

- poznavati mjere zaštite od požara koje moraju provoditi na svom radnom mjestu,

- prisustvovati obrazovanju i provjeri znanja uposlenih iz oblasti zaštite od požara u skladu sa članom 30. Zakona o zaštiti od požara najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene institucije.
- Obrazovanje obuhvata:
- upoznavanje sa dužnostima i obavezama iz oblasti zaštite od požara (poduzimati mjere za neposredno otklanjanje opasnosti, koje bi mogle predstavljati opasnost za nastajanje požara ili panike),
- poznavati dužnosti uposlenika u slučaju izbijanja požara u prostorijama i objektima Zavoda,
- upoznavanje sa rasporedom opreme i sredstvima za gašenje požara,
- upoznavanje sa instalacijama vatrodojave (ručna i automatska) i instalacijom detekcije gasa (u kotlovnici),
- obučavanje o praktičnoj upotrebi aparata za gašenje početnog požara i hidranata,
- poznavanje broja telefona Vatrogasne brigade, Policijske uprave Sarajevo,
- poznavati mjesta instaliranja gasnih električnih sklopki u objektima Zavoda,
- poznavati postupak o sigurnom ponašanju u slučaju da se osjeti miris plina u prostorijama i objektima Zavoda gdje se koristi plin,
- pridržavati se pravila ponašanja o pušenju u radnim prostorijama i drugim mjestima u Zavodu.

Član 11

Direktor Zavoda će odrediti lice koje će biti zaduženo za obavljanje poslova zaštite od požara.

Član 12.

Zaposlenik koji će biti zadužen za obavljanje poslova i zadataka zaštite od požara, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od požara mora posjedovati minimalnu srednju školsku spremu, po pravilu tehničkog smjera i položen ispit za protivpožarnu zaštitu.

Član 13.

Dužnosti portira u području zaštite od požara:

- obilaziti objekte i prostorije te vanjski prostor oko zgrade,
- otključati pomoćna vrata za izlaz u slučaju opasnosti,
- nakon izlaska svih uposlenika iz objekata Zavoda, izvršiti provjeru svih prostorija, jesu li pogašena svjetla, isključene „grijalice i drugi aparati“.

Član 14.

Zaposlenici na čišćenju prostora u objektima Zavoda dužni su:

- isključiti električnu struju na prekidačima u svim prostorijama Zavoda i to za osvjetljenje, za priključak računala ili pisaćih uređaja, usisivača i dr., redovito odnositi otpadni papir iz uredskih prostorija,
- voditi brigu da se za čišćenje prostora ne upotrebljavaju lako zapaljive tekućine.

Član 15.

Uposlenik je odgovoran ako svojom krivnjom ne izvršava ili na drugi način krši obaveze zaštite od požara koje su utvrđene propisima i aktima Zavoda iz područja zaštite od požara.

Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravilala sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza u smislu ovog zakona čini težu povredu radne obaveze u skladu sa kolektivnim ugovorom, odnosno općim aktom poslodavca.

Član 16.

Zaposlenik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite od požara i obaveza propisanih ovim pravilnikom čini težu povredu radne dužnosti.

Član 17.

O rokovima u kojima je potrebno vršiti kontrolu ispravnosti opreme i sredstava brine se osoba osoba zadužena za te poslove.

IV – UPOSLENICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Član 18.

Zavod ima slijedeću opremu i sredstva za gašenje požara. Za gašenje požara instalirana je slijedeća oprema i sredstva:

- vanjsku hidrantsku mrežu,
- unutrašnju hidrantsku mrežu u svim objektima,
- odgovarajući broj i tip aparata za gašenje početnog požara,
- instalaciju vatrodjave (u objektu u ulici Branilaca Sarajeva broj 3)
- instalaciju detekcije gasa u kotlovnici,
- gromobranska instalacija,
- predviđene mjere zaštite od požara na elektroinstalacijama,
- odgovarajući protiv – provalni sistem u objektu u ulici Kaptol broj 3 i Branilaca Sarajeva br.3.

Održavanje opreme i sredstava iz stava 1. ovog člana povjerava se ovlaštenim pravnim licima i servisima.

IV – MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 19.

Mjere zaštite od požara u smislu ovog Pravilnika odnose se naročito na:

- izbor lokacije i dispozicije objekata, kao izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojima će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara i eksplozije,
- izgradnja prilaznih puteva i prolaza,
- zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja u objektima i prostorima u kojima bi zbog toga moglo doći do požara i eksplozije,
- obezbjeđenje potrebnih količina vode za gašenje požara, te potreban broj i tip aparata za gašenje početnog požara,
- izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se obezbjeđuje sigurnost protiv požara,
- održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara i eksplozije,
- određivanje odgovornog lica i obezbjeđenje opreme i sredstava za gašenje požara,
- način spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Član 20.

Mjere zaštite od požara obuhvataju mjere kojima se neposredno obezbjeđuju sigurnost na radu, a klasificiraju se kao opće i posebne mjere.

Član 21.

Na objektima i postrojenjima sprovode se opće i posebne mjere zaštite od požara.

Opće mjere zaštite od požara obuhvataju sprovođenje slijedećih radnji:

Pristupi objektima i postrojenjima moraju biti stalno slobodni tako da je obezbjeđen normalan pristup vozilima i obezbjeđeno kretanje ljudi za slučaj gašenja požara;

- Zabranjena je upotreba električnih grijalica i rešoa,
- Zabranjeno je postavljanje improvizovanih električnih instalacija,
- U objektima i na prostorima gdje se vrši uskladištenje i rad sa zapaljivim tečnostima i gasovima zabranjeno je pušenje i upotreba sredstava za paljenje, držanje otvorenog plamena i rad sa otvorenim plamenom kao i rad sa alatom koji varniči,
- Na mjestima gdje se radi sa zapaljivim materijama, posebno lako zapaljivim tečnostima i zapaljivim gasovima, obavezno se postavljaju jasno uočljive oznake upozorenja gore navedenih zabrana,

Član 22.

Pored opštih mjera zaštite od požara na objektima i postrojenjima sprovode se i posebne mjere zaštite od požara koje se sastoje u slijedećem:

- zaštita od požara na plinskoj instalaciji do trošila, kao i trošila koja uvijek moraju biti ispravna i nepropusna, radi sprečavanja pojave eksplozivnih koncentracija smjese zapaljivih plinova i zraka,
- zaštita od požara na električnim instalacijama i uređajima niskog napona, zaštita od požara na gromobranskoj instalaciji, zaštita od statičkog elektriciteta,
- zabrana pušenja, upotrebe sredstava za paljenje, držanje otvorenog plamena, rad sa otvorenim plamenom i sa užarenim predmetima, upotreba sredstava koja imaju vatreno ložište, rad sa alatom koji varniči, u objektima i prostorima u kojima bi moglo doći do požara i eksplozije,
- preventivne mjere zaštite od požara prilikom rada sa lako zapaljivim tečnostima (tečno gorivo, boje, lakovi, ljepila),
- preventivne mjere zaštite od požara prilikom radnji zavarivanja, lemljenja, rezanja i sl,
- preventivne mjere zaštite od požara prilikom obavljanja radova na otklanjanju nedostataka ili prilikom rekonstrukcije objekata, prostorija, uređaja i instalacija

IV.1. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U OBJEKTIMA ZAVODA

Član 23.

U svrhu otklanjanja ili smanjenja opasnosti od nastajanja požara provode se mjere zaštite od požara u prostorima i objektima, na instalacijama i uređajima kao što su:

1. kancelarije i drugi radni prostori,
2. arhive,
3. putevi – izlazni/ulazni,
4. električne instalacije,
5. gromobranske instalacije,
6. plinske instalacije sa plinskim trošilima u objektima Zavoda,
7. skladište tečnog goriva za kotlovnicu i instalacije tečnog goriva,
8. kotlovnici,
9. kuhinja i priručne čajne kuhinje,
10. unutarnja hidrantska mreža sa aparatima za gašenje požara,
11. vanjska hidrantska mreža,
12. vatrogasni pristupi.

Od radova na održavanju prostorija i objekata Zavoda sa stanovišta zaštite od požara značajni su:

- a. molersko-farbarski radovi i
- b. radovi zavarivanja lemljenja, rezanja i drugih srodnih tehnika i radnji.

1. Kancelarije i drugi radni prostori

Član 24.

Radi sprečavanja nastanka požara u kancelarijama i drugim radnim prostorima ne smije se:

- upotrebljavati grijalice sa otvorenim plamenom za dodatno zagrijavanje prostora,
- pušiti, osim na za to predviđenom mjestu,
- bacati opušci u kantu za otpatke ako nisu potpuno ugašeni,
- ostavljati papir u blizini radijatora.

Član 25.

Nakon završetka rada dužnost je svakog uposlenika pregledati prostoriju u kojoj radi, isključiti električne aparate, zatvoriti prozore i vrata te ključ ukoliko se prostorija zaključava predati portiru ili ostaviti na za to predviđeno mjesto.

2. Arhive

Član 26.

U svrhu sprečavanja nastanka požara u prostorijama arhive provode se sljedeće mjere zaštite od požara:

- zabranjen je ulazak neovlaštenim licima, odnosno licima bez odobrenja,
- Zabranjen je ulazak sa otvorenim plamenom,
- zabranjeno je pušenje,
- uskladišteni materijal mora biti razvrstan po vrsti i kategoriji,

3. Putevi – izlazni/ulazni

Član 27.

Putevima izlaznim, ulaznim, smatraju se hodnici, stubišta, ulazno – izlazni prostori, te vrata koja služe za ulaz i izlaz iz objekata i smatraju se putem za evakuaciju u slučaju iznenadnog požara ili drugog događaja.

Svi izlazni putevi moraju se održavati stalno prohodnim u cijeloj širini.

U prostorijama izlaznih puteva ne smiju se držati zapaljivi predmeti ni predmeti koji smanjuju njihovu površinu odnosno prohodnost.

Član 28.

Vrata koja su predviđena kao izlaz za slučaj požara moraju biti otključana u vrijeme korištenja objekta, a naknadnim razmještajem prostora ne smiju se staviti izvan upotrebe.

4. Električna instalacija

Član 29.

Održavanje električne instalacije u svim objektima Zavoda obavlja, za to, ovlašteno pravno ili fizičko lice sa kojim se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama sklopi ugovor o održavanju, ili stručno lice zaposleno u Zavodu, određeno da vrši te poslove u skladu sa propisima iz čl. 72.

Član 30.

Uključivanje novih potrošača električne energije na postojeću mrežu ne može se izvršiti bez pribavljenog mišljenja stručnog pravnog lica ili stručnog lica zaposlenog u Zavodu za rad na tim poslovima.

Član 31.

U glavnim razvodnim ormarima i razvodnim ormarima moraju se postaviti odgovarajuće šeme električnih instalacija upotpunjene svim potrebnim podacima za njihovo lako razumijevanje. Na šemama u glavnim ormarima mora se označiti namjena pojedinih prostorija, naročito mjesta sklopki za sigurnosnu i paničnu rasvjetu i za isključenje pojedinih grupa potrošača. U blizini mjesta glavnih razvodnih ormara ne smiju se držati zapaljivi predmeti niti smije biti zapriječen pristup tim ormarima.

Član 32.

Električne instalacije i trošila moraju biti osigurani od kratkog spoja i preopterećenja odgovarajućim osiguračima i sklopkama. Osigurač ili okidači na sklopkama moraju biti dimenzionirani za odgovarajuće opterećenje.

Član 33.

Zabranjeno je postavljanje provizorne (improvizovane) instalacije u objektima Zavoda.

Član 34.

Ispitivanje otpora izolacije obavezno je obaviti najmanje jednom u razdoblju od 10 godina, a na mjestima gdje je elektroinstalacija izvedena na drvenoj ili nekoj drugoj upaljivoj podlozi, ispitivanje je obavezno svake godine.

Ispitivanje otpora izolacije električnih vodova može obavljati samo ovlašteno pravno lice koje nakon ispitivanja izdaje odgovarajuće uvjerenje ili drugi pravni akt o ispitivanju.

Periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme osobne zaštite, električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu, može vršiti ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstva), za obavljanje te vrste poslova..

Član 35.

Sva rasvjetna mjesta instalirana u prostorima Zavoda moraju biti ispravna i u funkciji.

5. Gromobranska instalacija

Član 36.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena tako da se atmosfersko pražnjenje može odvesti u zemlju bez štetnih posljedica po objekte i uređaje instalirane u Zavodu. U tu svrhu, pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija mora se vršiti u slijedećim slučajevima:

- nakon popravke ili prepravke gromobranske instalacije,
- nakon udara groma u instalaciju ili objekt,
- u redovnim periodičnim razmacima od najmanje 3 godine.

Član 37.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija može obavljati ovlašteno pravno ili fizičko lice koje o pregledu instalacija sastavlja zapisnik i izdaje odgovarajući pravni akt o ispravnosti istih.

Periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme osobne zaštite, električnih i gromobranskih instalacija na objektima na kojima se primjenjuju mjere zaštite na radu, može vršiti ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje te vrste poslova.

6. Plinska instalacija s plinskim trošilima u objektima Zavoda

Član 38.

Plinske instalacije, kao i trošila, koja su instalirana u objektima Zavoda uvijek moraju biti u ispravnom stanju, kako bi se spriječile eventualne pojave eksplozivnih koncentracija smjese zapaljivih plinova i zraka.

Pored plinskih instalacija, potrebno je provoditi mjere zaštite od oštećenja plinskih trošila, kablova koji provode plin od plinskih boca do plinskih trošila i te kablove redovno mjenjati svakih šest mjeseci kako ne bi došlo do eventualne eksplozije.

Potrebno je za gore navedene instalacije vršiti periodičnu redovnu kontrolu putem ovlaštene organizacije.

Član 39.

Plinske instalacije u objektima Zavoda koriste se za:

- napajanje kotlovnice plinom radi zagrijavanja objekta u ulici Kaptol broj 3, i
- napajanje plinskog bojlera za zagrijavanje prostorija Zavoda u ulici Branilaca Sarajeva br. 3.

Član 40.

Mjere opreza pojave mirisa plina:

- ukloniti sve izvore sa otvorenim plamenom,
- otvoriti sve prozore i vrata,
- zatvoriti ventile plinske boce ili dotoka zemnog gasa,
- u prostorije u kojima se osjeća miris plina ne ulaziti sa otvorenim plamenom,
- ne paliti šibicu, upaljač,
- ne uključivati električnu sklopku,
- ne izvlačiti električni utikač,
- ne pušiti,
- svjetlo paliti tek kada se više ne osjeća miris plina.

Član 41.

Nakon zatvaranja glavnog ventila provjeriti jesu li plinske armature zatvorene, a otvorene zatvoriti (pipci pripalnih plamenika).

Član 42.

Kvarove ili štete na plinskim uređajima trebaju uklanjati samo stručne osobe, odnosno ovlaštena pravna lica.

7. Skladište tečnog goriva za kotlovnicu i instalacije tečnog goriva

Član 43.

U objektu Zavoda u ulici Kaptol broj 3, kao dodatni energent za obezbjeđenje grijanja instalirani su slijedeći uređaji tečnog goriva:

- ukopana cisterna za gorivo (ekstra lako lož ulje),

- uređaj za uzemljenje cisterne,
- pumpa za transport goriva,
- vodovi za transport goriva do kotlovnice

Član 44.

Uređajima iz člana 42. ovog pravilnika rukuje lice koje vrši održavanje i rukovanje kotlovnicom. Kod pretakanja ekstra lakog lož ulja u podzemni rezervoar potrebno je u skladu sa propisima na mjestu pretakanja obezbijediti zaštitu od sakupljanja statičkog elektriciteta (uzemljiti cisternu preko uređaja za uzemljenje), te obezbijediti jedan aparat tipa S-50 kg. Pored lica iz stava 1. ovog člana, a u cilju redovnog pregleda ispravnosti instaliranih uređaja tečnog goriva, tim instalacijama može rukovati i lice ovlaštenog pravnog lica. Redovni pregled ispravnosti instalacija iz člana 42. ovog pravilnika vrši ovlašteno pravno lice jednom u 3 – 5 godina, o čemu se sastavlja zapisnik o tom pregledu sa prijedlogom mjera za otklanjanje eventualnih nedostataka.

8. Kotlovnica

Član 45.

U prostoriji kotlovnice mogu ulaziti samo lica koja su stručna i osposobljena za rukovanje kotlovnicom. Rukovanje kotlovnicom može obavljati samo ovlašteno lice. Na ulazna vrata kotlovnice s vanjske strane postavlja se natpis „KOTLOVNICA – NEOVLAŠTENIM LICIMA ULAZ ZABRANJEN“.

Član 46.

Uputstva o radu i o obustavi rada kotlovnice moraju se postaviti na vidljivo mjesto kotlovnice.

9. Kuhinja i priručne čajne kuhinje

Član 47.

U svrhu sprečavanja nastanka požara u kuhinji i priručnim čajnim kuhinjama provode se slijedeće mjere:

- u prostorije kuhinje i priručnih čajnih kuhinja zabranjen je ulazak neovlaštenim licima, odnosno licima bez odobrenja,
- prilikom upotrebe zemnog plina ili plina iz boca, nakon završetka radnog vremena namještenik koji radi u tim prostorima obavezan je zatvoriti dovodne ventile,
- gorionike koji su aktivirani, odnosno na kojima je upaljen plamen zabranjeno je ostavljati upaljene ako u blizini nije prisutno lice koje rukuje tim uređajima,
- namještenici koji rade u navedenim prostorijama, dužni su redovno kontrolisati ispravnost plinskih instalacija i u slučaju bilo kakvog kvara o tome obavijestiti rukovaoca plinskim instalacijama,
- u slučaju da primjete nekontrolisano isticanje plina odmah trebaju zatvoriti dovodne ventile, isključiti električnu energiju i ugasiti sve uređaje sa otvorenim plamenom,
- prije upotrebe plina izvršiti provjetravanje radnih prostorija, a potom provjeriti ispravnost dovodnih ventila i instalacija,

10. Unutarnja hidrantska mreža s aparatima za gašenje požara

Član 48.

U svrhu zaštite od požara u prostorijama i objektima Zavoda izvedena je unutarnja hidrantska mreža za gašenje požara vodom. Unutarnja hidrantska mreža pod stalnim je pritiskom vode.

Član 49.

U hidrantske ormare postavljene su vatrogasne tlačne cijevi promjera Ø 52 mm s mlaznicom promjera 12 mm.
Hidrantski ormar označen je crvenom bojom na kojem se nalazi oznaka „H“ bijele boje.

Član 50.

Pristup do ormarića unutarnje hidrantske mreže treba biti uvijek vidljiv i lako dostupan.

Član 51.

Pri kontroli hidrantske mreže mjeri se pritisak u hidrantskoj mreži pri istovremenom radu svih unutarnjih hidranata koji daju potreban protok vode za gašenje požara. Pritisak se mjeri na kontrolnoj mlaznici na najvišem spratu ili na hidrantu koji je najudaljeniji od priključka.
Pritisak se mjeri pri isticanju vode u punom mlazu iz svih hidranata i to nakon dvije minute isticanja, a u izvještaju o mjerenju pritiska navodi se datum i vrijeme mjerenja.
Crijeva u hidrantskim ormarima kontrolišu se najmanje jedanput godišnje, pri čemu se moraju ispitati pritiskom vode od 7 bara.
Hidrantsku mrežu, sa svim uređajima i armaturom, kontrolišu najmanje jednom godišnje ovlašteno pravno lice, o čemu izdaje zapisnik.

Član 52.

U svrhu zaštite od požara u prostorijama i objektima Zavoda postavljeni su prenosni aparati za gašenje početnog požara.
Prenosni aparati za gašenje početnog požara moraju biti, u skladu sa važećim propisima postavljeni i raspoređeni u svim objektima Zavoda na uočljiva i lako pristupačna mjesta (obješeni na zid na visini od 1,5 m ili na podu) u skladu sa požarnim opterećenjem, mogućom klasom požara i površinom šticeenog prostora.

Član 53.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvata:

- redovni pregled,
- periodični pregled,
- kontrolno ispitivanje.

Redovni pregled obavlja zaposlenik Zavoda, a periodični pregled i kontrolno ispitivanje ovlašteno pravno lice.

Član 54.

Redovnim se pregledom utvrđuje:

- uočljivost aparata i dostupnost aparatu,
- opće stanje aparata,
- kompletnost aparata,
- stanje plombe aparata odnosno ventila.

Redovni pregled se obavlja najmanje jednom u tri mjeseca, ovisno o uvjetima smještaja aparata.
Uočene nedostatke korisnik je obavezan odmah ukloniti sam ili putem stručnog lica.

Član 55.

Periodični pregled mora se obaviti svakih 6 mjeseci.

Član 56.

Kontrolno ispitivanje aparata za gašenje početnog požara (provjera ispravnosti tijela aparata) mora se obaviti najmanje svake pete godine.

11. Vanjska hidrantska mreža

Član 57.

U krugu Zavoda izvedena je vanjska hidrantska mreža. Položaj vanjskih hidranata potrebno je propisano označiti.

Član 58.

Zabranjeno je parkiranje vozila iznad podzemnih hidranata vanjske hidrantske mreže.

Član 59.

U zimsko vrijeme potrebno je sve hidrante držati stalno dostupnim i očišćenim od snijega i obilježenim bojom kako bi bili uočljivi u slučaju potrebe.

12. Vatrogasni putevi

Član 60.

Unutar kruga Zavoda utvrđene su površine koje se koriste kao operativne površine za rad vatrogasne tehnike za slučaj potrebe gašenja požara, ili spašavanja ugroženih lica i materijalnih dobara iz objekata Zavoda.

Član 61.

Vatrogasni put i radne površine potrebne za rad vatrogasne tehnike trebaju se posebno označiti odgovarajućim natpisima.

Član 62.

Zabranjeno je parkiranje vozila ili bilo kakvo zauzimanje površina koje bi onemogućilo vatrogasnoj tehnici u slučaju požara dohvat otvora na vanjskim zidovima objekata Zavoda.

13. Molersko – farbarski radovi

Član 63.

U vrijeme obavljanja molersko – farbarskih radova u objektima Zavoda zabranjeno je držanje zapaljivih tekućina na prostorima izlaznih puteva i neodgovarajućim prostorima objekata. Radovi sa zapaljivim tekućinama mogu se obavljati samo u uvjetima kada je moguće djelotvorno prozračivanje prostorija u kojima se obavljaju radovi.

14. Radovi zavarivanja, lemljenja, rezanja i drugih srodnih tehnika

Član 64.

Zavarivanje na privremenim mjestima može se izvoditi samo po prethodno pribavljenom odobrenju odgovornog lica.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva izvođača radova koji treba da vrši zavarivanje.

Ovo se odnosi na pravna i fizička lica koja obavljaju određene radnje na ili u objektima Zavoda.

Član 65.

Zavarivanje se mora izvoditi pod nadzorom rukovoditelja radova na mjestu zavarivanja.

Član 66

Održavanje opreme i sredstava povjerava se ovlaštenim pravnim licima i servisima.

Član 67.

O rokovima u kojima je potrebno vršiti kontrolu ispravnosti opreme i sredstava brine se osoba zadužena za te poslove.

V – DUŽNOSTI ZAPOSLENIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Član 68.

Uposlenik Zavoda koji primijeti neposrednu opasnost od izbijanja požara, ili primjeti požar, ili o njemu bude obaviješten, dužan je opasnost otkloniti, odnosno ugasiti požar ako to može učiniti bez opasnosti za sebe i druga lica.

Kada uposlenik nije u mogućnosti ugasiti požar dužan je dojaviti požar: aktiviranjem ručnog javljača požara (ukoliko nije proradila automatska vatrodojava) ili odmah o požaru obavijestiti Profesionalnu vatrogasnu brigadu – Sarajevo na telefon **123**, a ako zove putem mobitela na broj **033 123**.

Član 69.

Uposlenik koji je poduzeo navedene radnje obavještava osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara, direktora i druge rukovodne radnike Zavoda, o iznenadnom izbijanju požara, koji poduzima daljnje mjere u svrhu gašenja požara i evakuacije uposlenika Zavoda.

VI – NAČIN UPOZNAVANJA UPOSLENIKA O OPASNOSTIMA OD POŽARA NA RADNOM MJESTU

Član 70.

Svaki uposlenik Zavoda dužan je savladati propisane obrazovne sadržaje iz oblasti zaštite od požara.

Član 71.

Obrazovanje iz oblasti zaštite od požara provodi se:

- prilikom stupanja na posao,
- prilikom premještanja s jednog posla na drugi i
- tokom rada uposlenika u Zavodu.

Osposobljavanje uposlenika provodi se u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, a najmanje jednom godišnje od strane ovlaštene institucije u skladu sa članom 128. Zakona o zaštiti od požara.

VII-NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PROPISANIH MJERA I OBAVEZE PREMA ORGANIMA NADZORA

Član 72.

Unutrašnji Nadzor nad sprovođenjem propisanih mjera zaštite od požara utvrđenih zakonskim, podzakonskim i opštim aktima i ovim pravilnikom vrši osoba zadužena za te poslove. Inspeksijski nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara vrši nadležna inspekcija za zaštitu od požara.

VIII – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73

Članom 27. Zakona o zaštiti od požara utvrđeno je da je djelatnost zaštite od požara djelatnost od posebnog društvenog interesa i da se njeno obezbjeđenje osigurava imperativnom primjenom zakonom opisanih tehničkih normativa i rokova kao što su:

- Zakon o zaštiti od požara („Vatrogastvo Sl.novine F BiH“ br. 64/09),
- Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (Sl.list SFRJ 30/91),
- Tehnički propisi o gromobranima („Sl.list SFRJ 13/68),
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od statičkog elektriciteta („Sl. list SFRJ 62/73),
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Sl. list SFRJ 53/88),
- Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara („Sl. list SR BiH br. 29/85),
- Pravilnik o zaštiti na radu pri korišćenju električne struje "Službeni list SR BiH", broj: 34/88
- -Pravilnik o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore ("Službeni list SRBiH" broj: 05/88)
- Ppravilnik o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu Službene novine Federacije BiH, broj 23/21
- Uredba o snabdijevanju prirodnim gasom Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 22/16)

Član 74.

Shodno prednjoj odredbi ovog Pravilnika izmjene i dopune ovog Pravilnika izvršiće se u ovisnosti o izmjenama i dopunama prethodnih zakonskih akata kao i u slučaju drugih potreba.

Član 75.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Član 76.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara br. 05-068-713 od 27.05.2015.god.

Broj: 02-3-527/22
Sarajevo, 19.01.2022. godine.

SARAJEVO	
Primalo:	19-01-2022
Broj:	45
Stranica:	536

Sindikalna organizacija Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo
Ulica Kaptol broj 3, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Broj: SO -02 /22
Sarajevo, 19.01.2022.godine

ZAVOD ZA IZGRADNJU KANTONA SARAJEVO
n/r Belma Barlov, direktor
n/r Sanide Pašić, pomoćnik direktora

PREDMET: Mišljenje Sindikalne organizacije Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo na prijedlog Pravilnika o zaštiti od požara

Na osnovu člana 118.stav (2) i (4), te odredbama člana 131. stav (2) Zakona o radu ("Službene novine FBiH", broj 26/16 i 89/18) Sindikalni odbor Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo donosi:

MIŠLJENJE

Nakon razmatranja prijedloga Pravilnika o zaštiti od požara pripremljen u saradnji sa pravnom službom, Sindikalna organizacija Zavoda za izgradnju daje pozitivno mišljenje na navedeni prijedlog Pravilnika.

S poštovanjem,

Sindikalne organizacije Zavoda za izgradnju
Kantona Sarajevo
Jasmina Lukovac, predsjednik

Sindikalna organizacija Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo
BiH, 71000 Sarajevo Ul. Kaptol br.3
tel: 033/254-904, fax: 033/226-523
ID broj: 4202160770003